

Posudek školitele
na diplomovou práci
Lucie Cyrusové

**Von Erinnerungsbildern zu Träumen.
Gertrud Leutenegger in der Schweizer deutschsprachigen Literatur
der letzten dreißig Jahre**
Praha: FF UK, 2006, 72 s.

Popis, obsah a metodický postup práce: Monograficky pojatá diplomová práce o Gertrud Leuteneggerové (*1948), jejímž základem je rozbor tří románů z různých epoch autorčiny tvorby posledních třiceti let, je v českém prostředí prvním pokusem o analýzu švýcarské varianty jednoho, pro německou jazykovou oblast typického literárního fenoménu – ženské literatury, která se jako významná součást proudu tzv. alternativní literatury od sedmdesátých let minulého století postupně etablovala jako nezanedbatelná součást kritické diskuse o dalším směřování západní společnosti a o roli ženy v její měnící se struktuře. Počátek takových diskusí klademe již do let šedesátých, kdy se po zčásti úspěšné studentské i dělnické revoltě roku osmašedesátého zásadně mění politické i kulturní paradigma západní společnosti, ve Švýcarsku s trochu pozměněnými akcenty. Nová literatura reaguje na svět trochu jinak než dříve – neklade si za cíl společenskou katarzi jako generace jejích předchůdců, přednost dává osobní generační katarzi intimní, velmi osobní formou („nová subjektivita“) návratem do dětství, vlastního vnitřního světa či únikem do světa fantazie a mýtu.

Diplomandka se v úvodu vyznává z osobní motivace při volbě tématu své práce, v níž převládla fascinace tvorbou této švýcarské autorky (s. 36), a vlastní práci dělí do tří základních částí – do pojednání o německy psané švýcarské literatuře posledního třicetiletí (*Die deutschsprachige Literatur der Schweiz seit den 70er Jahren des 20. Jahrhunderts bis zu heutigen Tagen*, s. 2 – 12), do krátké biografie Gertrud Leuteneggerové (*Gertrud Leutenegger und ihre Stellung im Zusammenhang mit der Schweizer Literatur*, s. 13 – 18) a do vlastního rozboru tří jejích románů – *Vorabend* z roku 1975, *Acheron* z roku 1994 a *Pomona* z roku 2004 (*Von der Gesellschaftskritik zu Mythen: Werkanalysen der drei Romane aus den drei Schaffensperioden bei Gertrud Leutenegger: Vorabend, Acheron, Pomona*, s. 19 – 63).

Přehledná kapitola o švýcarské literatuře německého jazyka je kompilačním přehledem, velmi hutným, ale příliš poplatným jednomu vzoru – Aeschbacherově studii z devadesátých let, jehož v mnoha případech zásadní novátorská tvrzení jsou konstatována, aniž by byla zásadněji osvětlena tam, kde se to přímo nabízí, např. v tvrzení o návratu moderní literatury k dialektu či k mýtu (s. 4), či ve vztahu k Leuteneggerové. Zde by prospěla konfrontace s jiným pojetím vývoje švýcarské literatury (Pezold, Berlín 1991). Diplomandka je s ním seznámena, což prokázala v četných diskusích, které jsme vedli nad rozpracovaným textem, škoda, že jej neuplatnila, vhodný by byl pro první část analytického rozboru. Za zdařilou považují kapitolu biografickou s informacemi o nakladatelské praxi a roli Leuteneggerové v ní. Analytická kapitola prokázala diplomandčinu schopnost orientace v sekundární literatuře: jednotlivé pasáže přesvědčivě dokazují postupný přerod pojednávané autorky od módního politického společenského kriticizmu literatury sedmdesátých let k subjektivnímu postoji období následujícího i její inovativní přínos k formě literárního díla. Diplomandka postupuje podle zvoleného schématu od vnějšího popisu literárního díla ke členění textu, jeho časovým rovinám, k perspektivě vyprávění až po rozbor hlavních a vedlejších románových postav, přičemž hlavní důraz klade na ich-formu vyprávění. Solidní rozbor ruší příliš dlouhé citáty z primárních textů, jimiž dokládá každé tvrzení, a až úzkostlivé odkazy na sekundární literaturu, jíž podporuje své závěry. Neorganicky působí v práci nekomentovaná pasáž z Pomony o Strahovském klášteře, jistě by se dal zjistit pramen, odkud se Strahov do textu Leuteneggerové dostal (autorka v Praze byla a diplomandka se s ní osobně setkala). Práci uzavírá čtyřstránkový závěr (*Zusammenfassung*, s. 64 – 67), třístránkové české shrnutí (*Resumé*, s. 68 – 70) a dvoustránkový seznam literatury (*Literaturverzeichnis*, s. 71 – 72).

Hodnocení: Diplomovou práci považuji přes výše uvedené výtky za zdařilou. Oceňuji samostatný metodologický postup, vytykám dlouhé citace a ve výkladových pasážích přílišnou (zbytečnou) závislost na jednom zvoleném vzoru. Jsem však přesto přesvědčen, že vznikla přínosná diplomová práce k dějinám švýcarského písemnictví o autorce, která je v českém prostředí dosud neprávem opomíjena.

Jazyková stránka diplomové práce: Práce je napsána slušnou němčinou, do níž se vloudily některé chyby (označil jsem je ve svém exempláři), výběrově alespoň – *Anspielung auf* místo *an* (s. 7), *im Schoß der Mutter* místo *im Mutters Schoß* (s. 43), *das Schicksal* místo *der Schicksaal* (s. 60), *von etwas ausgehen* místo *aus etwas ausgehen* (s. 64).

Závěr: Diplomová práce Lucie Cyrusové splňuje všechny náležitosti na diplomovou práci kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 15.05.2006

